

GLAS NARODA.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Štev. 59.

New York, 17. maja 1902.

Leto X

Povsodi razdejanje.

Po katastrofi na Martinique.

St. Thomas, 15. maja. Iz St. Vincenta se poroča, da se je mogoče le za 8 milij približati ognjeniku Soufrière. Jezero, katero je bilo poprej na ognjeniku je najbrže bres sledu zginolo. Iz gore prihaja še vedno gost dim in čuje se podzemsko gromenje. Bati se je, da prične ognjenik v novih bljuvati lavo. Na otoku je še vedno neprodorna magla. Danes so prišli semkaj zdravniki iz otočja Barbados. Lakota še vedno vlada, dasi ravno je prekrbela vlada 3000 prebivalcev s živilo. Med nevrečniki je največ Indijancev iz rodu Karibov, kateri so skoraj popolnoma izumrli. Dasiravno jih je bilo na otoku 20 tisoč.

Valed mnogih mrtvih, katerih trupa so pričela gniti, vlada na otoku nezgodni kužni smrad, radičesar se je več oddelkov rešilnega močnega vrnila. Vojaki, kateri morajo mrtvice setigati se branijo prijemati strašno ogane mrtvice. Radi tega privrešajo navadno mrtvice na vrvi in jih vlečejo do groba ali ognja.

Paris, 15. maja. Občinski svet mesta San Sebastian na severnem Španskem dovolil j. 5000 peset v d. poro nevrečnikov na Antilih. Milijonar Rothschild daroval je 50.000 frankov.

London, 15. maja. Dopisnik londonske "Telegraph" javlja iz St. Lucije, da je bil v St. Pierre, in da ognjenik Mont Pelé še ni prenehal bljuvati. Lava, katera je razdejala mesto St. Pierre, pričela je iz strani gore in iz vrha. Pričakovati je nadaljnjo nevrečo.

Delo v mestu St. Pierre dobro napreduje. Ceste nevrečrega mesta so še vedno z mrtvimi napolnjene in radi smradu je dihanje skoraj nemogoče. Čudno je, da so trupa mrtvcev skoraj popolnoma sežagna, dačim ju njihova oblika še dobro ohranjuje.

Mesto St. Pierre je pravo mrtvsko polje, kajti povsodi, kamorkoli se človek okrene, vidi velike kape mrtvcev. Jedna hiša je ostala nepoškodovana, le okna so bila pobita. Preproge in pohištvo je ostalo v dobrem stanju.

Kip „presvete Device“ našli so daleč od njegovega prejšnjega stališča. Od glavnega cerkve ostalo je le še nekoliko zvonika. V nekaj tovarni za žganje, našli so še sodov nepoškodovanega ruma. Več poslopij še vedno gori.

Marseille, Francija, 15. maja. Iz Trinidadu, Auti, se poroča, da se je tudi tamkaj batiti, da ne prične ognjenik bljuvati. Več prebivalcev otoka je še bežalo.

Ajaccio, Corsica, 15. maja. Bližo otoka Sanguinaires pričel je bijati podmorski ognjenik, vseled še zar je nad njim neprestani vobar.

Roparji na Martinique in St. Vincent.

Fort de France, 16. maja. Vojaki in državljanji so danes zasedovali, kacihi 50 roparjev in tato, ktere so namernavali lindeti. Končno se jim je posrečilo roparje, kteri so imeli vse polno prstanov in druge statutne vjeti in zapreti. Mnogo begunov se je vrnilo v St. Pierre, da isčejo med mrtvimi sorodniki in znance. Jokaje in zdidovaje hodijo po ulicah razdejanega mesta. Tatovi so odprili blagajno tvrdke Van Raamout in odnesli vse denar, bankovke so pustili na tleh lešati.

Oblasti na otoku Martinique sbrsovali na Azorsko otčje, da je 500 bolniških strafajev in zdravnikov, kteri so prišli iz imenovanega otčja, nepotrebnih, ker nimajo nidesar opraviti.

St. Marie, Martinique 16. maja. V osrednjih pokrajinah otoka veda največja smešnjava. Objesti niso v stanu kljubovati reparskih topov sestradanih samovratov. Vsakdo je oborožen. Kdo ima še kaj imeti, bosi v Fort de France, ker je vsaki čas pričakovati, da prične Mont Pelé nova bljuvanja.

Kingstown, St. Vincent, 15. maja. Semkaj odšle angleške vojne ladije „Indefatigable“ pričelo je danes prisnati ranjenika na parnik, da jih zdravniki obvezajo. Pokrajina Karibov je tako na visoko zasuta s pepelom in lavo, da je videti še vrhove palm. V mnogih kočah je najti po 30 mrtvev. Nevrečniki so najbrže iskali v kočah zavetje in mesto tega našli smrt. Od Georgetowna dalje, je vse severni del otoka pokrit z mrtvimi. Zemlja se še vedno tresi. V Georgetownu se je mnogo hiš vsele teže pepela podrla. V okolini iskopajo dolge jarke v ktere bodo zagrebli mrtvce.

Ognjenik Soufrière bljuva veliko kamenje, katero je še mnogo ljudi umrtilo.

Mrtvcev nihče neže pokopavati, dasiravno plačuje vlada trojno plačo.

Ker so bolnice premajhne, so bolnike nastanili v šotorih, kjer so pa tudi že prenapolnjeni.

Velika rasburjenost je tukaj zavladala, ko so zdravniki pripeljali prve ranjence. Slednji so bili pokriti s globokimi ranami, ktere so nepoškodovane.

Nevrečniki so radi že morali ved prestat nego radi ran.

Oni, kteri so imeli še dovolj moči, so na vse grlo kričali in prosili vode. Večina ranjencev pomrije.

Hazleton, Pa., 16. maja. Štrajkujoči premogarji so sklenili s štrajkom do skrajnosti vztrajati. Premogarji se še niso odločili, naj li pridobeti tudi kurilce in strojevodje za štrajk, ker bi v tem slučaju v rovih nastala prevelika škoda in kar bi v prve vrsti tudi premogarjem.

Shamokin, Pa., 15. maja. Med tem ko so nekteri premogarji s štrajkom zadovoljni, so drugi le nevjedljivo izjavili, da bodo s štrajkom vztrajali.

Hazleton, Pa., 16. maja. Štrajkujoči premogarji so sklenili s štrajkom do skrajnosti vztrajati. Premogarji se še niso odločili, naj li pridobeti tudi kurilce in strojevodje za štrajk, ker bi v tem slučaju v rovih nastala prevelika škoda in kar bi v prve vrsti tudi premogarjem.

Kakor hitro so premogarji pričeli štrajkati, so tudi mali trgovci zvili ceno premoga za \$1.

Nekteri trgovci celo trdijo, da bodo premog postal še dražji. Trgovci so že pred par dnevi sklenili premog podprtosti.

Zaloga premoga v New Yorku znaša še kacihi 300.000 ton.

Iz tega je razvidno, da imamo pričakovati dolgotrajni štrajk. Mnogi zatrjujejo, da bodo posestniki rovov pridobili premogarjem tak poraz, da bodo slednji potem voljni obravnavati, in da bodo tudi brez pogojno z delom pričeli.

Hazleton, Pa., 16. maja. Danes zjutraj so premogarji delegatje zaključili konvencijo. Vprašanje glede pričetka štrajka kurilcev in strojevodij, resili bodo krajevni uradniki. Pri konvenciji so premogarji delegatje sklenili pridobiti tudi premogarje iz okraja mehkega premoga za štrajk, vendar so bode vredila še jedna konvencija, ktere se bodo udeležili tudi delegatje iz okrajev mehkega premoga. Ko se bodo to zgodilo, pozvali bodo zdrženi premogarji svoje neunijske tovarše v Virginiji, West Virginiji in srednji Pennsylvaniji na štrajk.

O drugih načrtih premogarjev do sedaj še ni znano. V slučaju, da nastane v rezulatu generalni štrajk, priznava bodo 49.000 premogarjev.

Premogarji držav Michigan in West Virginije se bodo konvencije hredzvomno udeležili, ker tamkaj tak řeved tisoč premogarjev štrajka in ako delodajalcu v kratkem ne

privolijo v njihove zahteve, pri-

družilo se jim bodo še nadaljnji

55.000 premogarjev.

Kakor je posneti iz semkaj došlih porečil, vlada v vseh krajih mir in red.

Rove stražijo posebni policiji,

kteri dobivajo plačo od posestnikov.

Premog je le težko debiti.

Nezgoda na železnici.

Harrisburg, Pa., 15. maja. Pri Marysville, šest milij od tukaj oddaljenem mestecu padel je danes jutrišnji tovorni vlak, s katerim je potoval cirkus Forepaugh & Sells, raz tir. Večina vozov se je razbilo. Šest sluzabnikov cirkusa je bilo ranjenih.

Oblasti na otoku Martinique sbrsovali na Azorsko otčje, da je 500 bolniških strafajev in zdravnikov, kteri so prišli iz imenovanega otčja, nepotrebnih, ker nimajo nidesar opraviti.

Iz delavskih krogov.

Generalni štrajk premogarjev.

Hazleton, Pa., 15. maja. Tukaj zborujoči delegatje premogarjskih unij so danes s 461 proti 349 glasom sklenili pričetki z generalnim štrajkom. Dasiravno je predsednik Mitchell skušal doseči sporazum, se mu to ni posrečilo. Štrajkalo bodo nad 150.000 premogarjev.

Premogarji bodo jutri pozvali tudi kurilce in strojevodje na štrajk. Jutri bodo delavski vodje izdelali tudi načrt za štrajk in obrazni glavni sedež štrajka.

Wilkesbarre, Pa., 15. maja. Ko je prišlo semkaj poročilo, da je večina delegatov glasovala za generalni štrajk, tem niso hoteli vši premogarji verjeti. Posestniki rovov so izjavili, da proti štrajkarjem ne bodo nastopili sovražno, temveč da bodo mirno čakali konec štrajka.

Scranton, Pa., 16. maja. Štrajk je postal stalen. Trgovci bodo prihodnji teden zborovali, da sklenejo.

Lako jim je postopati s štrajkarji.

Reading, Pa., 16. maja. "Reading & Philadelphia" železnica je odšlovala 3000 nakladalcev premoga in vstavila izvajanje premoga.

Buffalo, N. Y., 16. maja. Vseled štrajka mora počivati v tukajšnjem mestu nad 1000 nakladalcev premoga.

Pripoznavni unijo po štirinajstletnem boju.

Končno po najdaljsem boju za pripoznavanje unije prišlo je med posnemci delavci do sporazuma. Podjetniki so namreč včeraj dne 16. maja pripoznavni unijo pivovarn.

Dov. leta 1888 so podjetniki s pivovarsko unijo vsako leto sklenili pogodbo, po kateri so se ravnali podjetniki in delavci. Imenovanega leta prišlo je pa do nesporazuma in posnemci pivovarn so diano unije jednostavno odstavili.

Vendar je pa boj za pripoznavanje unije trajal dalje, dokler nista sovražni stranki včeraj sklenili mir in pogodbo, vseled ktere morajo biti sluzabniki newyorskih pivovarn diano unije.

Pripravljeni povisanje plače.

Pri zadnjem seji „Continental Tobacco Company“ v New Yorku so ravnatelji sklenili svojim 20.000 delavcem in delavkam povisiti plačo za 10 odstotkov. Plačo so povisili radi tega, ker postajajo v novejšem času živila vedno bolj draga.

Generalni štrajk barvarjev svile?

Paterson, N. J., 16. maja. Barvarji svile so danes zborovali in sklenili v znamenju sočuvstva s svojimi štrajkujočimi tovarisci v pripravi generalni štrajk, da na ta učinjajo prisilijo boje, da privolijo v zahteve svojih delavcev. Jutri bodo pozvali vse barvarje na štrajk.

Povisanje plače.

Chicago, Ill., 16. maja. Vse tukajšnje večje ekspresne družbe so svojim služabnikom povečale plačo za 10 odstotkov. Plačo so vredno dvoje tisoče vsežupencov večjo.

Generalni štrajk na Švedskem.

Stockholm, Švedska, 15. maja. Po vsej kraljevini delo počiva. Delavške organizacije so pozvale delavce na splošni štrajk, da tem potom izposlujejo splošno volilno pravico. Poslovni se je odzvalo vse delavstvo. Trgovina in promet počivata in tudi časniki ne izhajajo.

Jutri bodo zsprišli tudi plinarnice in tako bodo mesta zvezni v temi. Ladjeplavilstvo v Stockholmu počiva in tudi v skladisih vse miruje.

Povarne so zaprte in sedaj so pričeli tudi peki štrajkati.

Štrajkarji so mirni in izgradov se bodo, ako ne prične policija izzeti.

Vlada je v večjih mestih vodila posadke pomnožila. Štrajk bodo trajal le tri dni.

Stockholm, Švedska, 16. maja. Generalnemu štrajku pridružilo se je 15.000 delavcev.

104letni ženin.

Minoli torek se je Townsend Miller, polkriži Montauk Indian in Jamaica na Long Islandu, N. Y., v četrtek očenil, kar je v ostalem tudi več drugih moških storilo.

Vendar je pa Miller izredni ženin, kajti on je klub svojemu mlademu skemu star 104 leta.

Njegova soproga, Jane White, je star 56 let. Miller dobiva mesечно pokojnino po \$24, ker je bil v raznih vojskah. Ženin je potomec glavarja Montauk Indianov, Phara, iz Montauk Point.

Cerkve zgorela.

Danes, dne 17. t. m., sjutrij zgorela je katoliška cerkev med 92. in 98. istočno ulico v New Yorku.

Škoda znaša le \$5000.

Rabuka.

Židovske ženske in mesari.

V židovskih mestnih delih dole

njegove istočne New Yorka, vladale je dne 15. maja prava radost, kjer je pa napravila policija konec. Lako jim je postopati s štrajkarji.

Reading, Pa., 16. maja. "Reading & Philadelphia" železnica je odšlovala 3000 nakladalcev premoga in vstavila izvajanje premoga.

Buffalo, N. Y., 16. maja. Vseled štrajka mora počivati v tukajšnjem mestu nad 1000 nakladalcev premoga.

Pripravljeni unijo po štirinajstletnem boju.

Končno po najdaljsem boju za pripoznavanje unije prišlo je med posnemci delavci do sporazuma. Podjetniki so namreč včeraj dne 16. maja pripoznavni unijo pivovarn.

Dov. leta 1888 so podjetniki s pivovarsko unijo vsako leto sklenili pogodbo, po kateri so se ravnali podjetniki in delavci. Imenovanega leta prišlo je pa do nesporazuma in posnemci delavci so diano unije.

Zvezdne ženske in mes

Entered January 13, 1902, as second-class
matter, Post Office at New York, N. Y., Act
of Congress of March 3d, 1879.

„Glas Naroda“.

Istot slovenskih delavcev v Ameriki.
Izdajatelj in urednik: Published by:

FR. SAKSER,
109 Greenwich Street, New York, City.

Na leto velja list za Ameriko..... \$3.—
za pol leta..... 1.50.
Za Evropo za vsi leta..... gld. 7.50.
" " pol leta..... gld. 3.75.
" " četr leta..... gld. 1.80.
V Evropo pošiljamo list skupno dve številki.

„Glas Naroda“ izhaja vsak tretjak, četrtek in soboto.

GLAS NARODA

(„VOICE OF THE PEOPLE“)
Will be issued every Tuesday, Thursday
and Saturday.
Subscription yearly \$3.

Advertisements on agreement.

Za oglase do 10 vrtic se plača 30 centov.
nepisni brez podpisa in osobnosti se ne natisajo.

Denar naj se blagovoli poslati po Money Order.

Pri spremembji kraja naročnikov prosimo
da name nudi prejšnje bivališke naslovne,
da hitrejšej najdemo naslov.

Dopisom in pošiljanjem naredite naslov:
„GLAS NARODA“,
109 Greenwich Street, New York, City.
telefon 3794 Cortlandt.

Vlada in trust za premog.

Ik Washingtona se poroča, da namerava vlada nastopiti proti trunu za premog in da bode najbrže ukazale pravosodnemu oddelku, da slednji vkrene v to svrbo potrebne korake.

Washingtonski častniki namreč poročajo, da je predsednik naročil glavnemu državnemu pravniku, naj takoj prične s preiskavo proti korporacijam, ktere so lastnice okraja trdega premoga.

Nadalje se naznana, da bodo vlada nastopila proti trustu potom znanih Shermanovi zakonov, kajt baš po tem zakon trust se promog posluje pravilno. Vlada je dobila haje že dovolj dokazov, da baš imenovani trust pridelek ravno tako omejuje, osiroma ovira, kakor trust za meso in vsi ostali trusti, kteri skušajo cene svojih izdelkov obdržati vedno na visokej stopinji.

V dotednem vladinem poročilu citati je dostavljeno. „Kapitalisti piterih železnic, ktere vodijo po okrajih premoga, kontrolirajo največji del premogove obrti. Način njihovega poslovanja je celo autorativen. Iz vladipriposlanih prisob je posneti, da trustijani v resnicu kontrolirajo vse železniške proge v premogovih okrajih. Oni določajo vsaki mesec, kolik mora biti pridelek v dotednem mesecu in ukažejo pojedini podjetnikom, koliko premoga naj pridelajo in raspoložijo.“

„Taka med sebojna pogodba je za družbenike ali člane trusta naravno sede ugodna, nikakor pa ne za neodvisne posestnike rogov. Sovrašniki trusta bodo lahko dokazali, da posestniki železnic neodvisnim posestnikom rogov ukašajojo, koliko naj pridelajo in slednji ne smejo pridelati večje količine premoga, kajk jim predpisuje osiroma ukaze vsemogočni trust, ktere jim v nasprotju sledi jednostavno ne da več železniških tovornih vozov na raspolago in jim tako prepreči razvoj osiroma prodajo premoga.“

Navedeni vladini podatki so stanovali in skoraj vsakomur znano dejstvo. Že za časa prejšnjih preiskav se je vedno dognalo, da so takozvani neodvisni posestniki rogov od trusta povsem odvisni, in da morajo poslovati tako, kajk jim trust ukašuje, ktere je glavni in največji posestnik rogov. Vendar pa dosedaj vlada ni smatrala potrebnim nastopiti proti trustu.

Ako naša vlada v resnicu namerava odrediti preiskavo, potem sa moremo tudi trditi, da stori to z osirom na sedanji položaj v okraju trdega premoga.

Da se trustova vsemogočnost klinj vladinem postopanju in uvodno navedenem zakonu — čezravno vlada po njem postopa — ne bodo spremenila, je samoumevno. Gospodarska združenja izmehnujo vsi zakone in oblast države, dokler so dotedne držbe zasebne last. Temu odpomoti je edino le tem potom, da postanejo trusti državna podjetja, kar se pri nas naravno ne more zgoditi.

Položaj na Haiti.

V samorskem republiki Haiti vladal je skoraj trinajst let mir. Od leta 1889, v katerem letu se je vršila zadnja revolucija, je sedanja premembra vlade prva, ktera se je vršila nasilno, in vsa znamena kažejo na to, da se bodo takratni politični nastopi obnovili. Takrat sta si bila sever in jug nasprotni; prvega in druga predsedniškega kandidata, v katerem so zmagali pristaši generala Légitime. Vstaši so takrat požgali polovico mesta Port-au-Prince in na ulicah vršili se je krvavi nočni boj med pristaši prvega in druga predsedniškega kandidata, v katerem so zmagali pristaši generala Légitime. Slednjega je izvolil kongres predsedniškom, toda takoj na to se je pridela deset mesecov trajajoča revolucija, ktere središče je bilo v mestu Cape Haitien, v katera se je končala prilika v kratkom do sklenitve miru. Angleška vlada so svojih zahtev ne bode niti za las odstopila. Kadar bodo vojska končana, bodo vlada skrbela za to, da v južnej Afriki nikdar več ne pride do vojske. V Londonu se zatrjuje, da je sklenitev miru odvisna le od boerskega vodje De la Reya.

Sedaj si je zopet prebivalstvo severa in juga v laseh, in sicer pod vodstvom predsedniških kandidatov Anthéon Firmin in St. Fort Colin, dočim podpirajo ptuji trgovci posebnega predsedniškega kandidata generala C. Leconte. Nekateri celo trdijo, da je slednji obljubil inozemcem v slučaju svoje izvolitve posebne privilegije. Ker se je pa o slednjem dejstvu prehitro v javnosti zvedelo, je baš to njegovej kandidaturi škodovalo ter je moral radi tega ostaviti otok Haiti.

Od ostalih dveh kandidatov ima Anthéon Firmin, ki je vodja severa, največ nadre. Firmin je po vsej republike znani in na dobrem glasu. On je več nego le kedr drugi storil za jednako pravost za morcev, kar je že dobro dokazalo. Ko je časa predsedovanja predsednika Hypolita bil Firmin fičarni minister in ko je Hypolit zahteval državni denar za nepostavne namene, je Firmin raje odstopil. O njegovem nasprotniku generalu St. Fort Colinu je izven mesta Port-au-Prince le malo znano. Vesakako bi pa republika Haiti pod predsedništvo Firmina bolj napredovala, nego pod vojaškim gospodstvom, ktere se ustanovali sedaj general Colin.

Najbrž se bodo pristaši Firmina in oni Colina spoprijeli v Port-au-Prince in s tem je obnovitev pravljanja krvi, ktero se je vršilo leta 1889, neizogibno. Vesel tega je neobhodno potrebito, da odpadle ameriška vlada v imenovanu luko vojno ladijo, ker v prve vrti bodo skodovana ameriška trgovina.

Iz naših novih kolonij.

Ministri republike Kube.

Havana, 16. maja. Predsednik Palme imenoval je svoje ministre: Diego Tamayo, državnim tajnikom; Garcia Montes, finančnim tajnikom; Carlos Zaldo, pravosodje; Eduardo Yeo, stavbinskim tajnikom; Manuel Diaz, delavskim tajnikom; Emilio Terry, poljedelskim tajnikom. Jutri se prične kabinet.

Nova vstaja na Filipinih.

Manila, 16. maja. Policija je pronašla novo tajno revolucionarno družbo. Stvari so prišli na sled v Bulucanu. Vstaja so namreč potom prispolali nekemu uradniku, ki je proučil revolucionarje. Roparji so prišli skozi okna v menjalnico in odnesli \$5000.

Vrednost delnic pada.

Vrednost delnic železnic, ki se sedajo z razvajanjem premoga, prizadeva radi strajka stalno padati. Predsedniki raznih premogovih družb so dnem 16. maja v uradnih newjerseyskih železnic v Jersey City, N. J., zopet zborovali, vendar pa ni znano o vsebinu zborovanja.

Samomor v jeti.

Altoona, Pa., 16. maja. John Ohnsman, ktere je bil radi poščig zapt v tukajnjem zaporu, se je danes obesil na dva zepna robca. Danes zjutraj je gorelo v hotelu Charles. Ogenj so sicer hitro pogasili, vendar pa so načeli sledovje, da je nekdo nalašč zanetil. Ohnsman je najbrž pravil požigalec, kajti je pričelo v hotelu goreti, ko je skusal s mimovozdom tovornim McDonnell.

General Chaffee je obravnaval Moroti na otoku Mindanao končal in odpotovil na otok Samar.

Nemiri na Puerto Rico.

San Juan de Puerto Rico, 16. maja. Včeraj zvečer prišlo je med elani tukajnjem „Federation of Labor“ in onimi političnimi organi.

zacijs „Las Turbas“ do ponljivih bojev, pri katerih se je živahnost strejalo. Usmrtili so tri tisoč, dočim je bilo prejšnje število izredno ranjenih. Strejanco se je pridelo zvečer ob polu sedmih in je trajalo do 9. ure.

„Las Turbas“ je politična organizacija, ktera se odlikuje s tem, da o prilikih volitev izvija v prosvetočem pretep. Šest osob je bilo aretiranih; štiri ranjence so odvedli v bolnico.

Anglo-boerska vojna.

Boerci se morajo podati.

London, 16. maja. Kolonialni tajnik Chamberlain je danes izjavil, da upa, da bodo v južnej Afriki priskočili v kratkem do sklenitve miru. Angleška vlada so svojih zahtev ne bodo niti za las odstopila. Kadar bodo vojska končana, bodo vlada skrbela za to, da v južnej Afriki nikdar več ne pride do vojske. V Londonu se zatrjuje, da je sklenitev miru odvisna le od boerskega vodje De la Reya.

Nadalje je Chamberlain tudi napisal, da je vojska veljala dosedaj 1140 milijonov dolarjev, kar pa ničesar ne pomenja, ker navedena avota tvori le dva odstotka vsega kapitala Anglije in le šestindvajsetih letnih dohodkov.

Ako ostane Transvaal neodvisen, bodo angleškim koristim istotako škodljiv, kakor neodvisni irski parlament v Dublinu.

Podražitev jedil.

Skoraj vse posestniki restavranov, kateri so radi nenasadne draginje mesa podražili jedila. V hotelih, kjer je veljalo kosilo do sedaj \$1, plačati se mora v nadalje po \$1.25. Steak, ktere je veljal do sedaj običajno le 50 centov, stane sedaj 60 centov. Podražitev jedil v večjih hotelih je prva odkar je postal New York svetovno mesto.

Uvoz belgijskega krompirja.

S parnikom „British Prince“, ktere je pripljal včeraj včutraj iz Belgije v New York, priskočilo je 1000 ton belgijskega krompirja. Toliko krompirja dosedaj še niso naenkrat uvozili iz Evrope. Krompir je v dobrém stanju, ker je ventilacija na parniku izvrstna.

Ves blok zgorel.

Dne 15. maja določilnate zgorel je ves blok med Vanderbilt in Seely Street, Brooklyn Borough, v New Yorku. Zgorile so štiri tri-nadstropne in tri jednonadstropne hiše. Škoda znaša \$30.000 in se pokrije s zavarovalnino. Pač pa imajo stanovniki, ktere so bili le za nezadnje svote zavarovani, precejšnjo škodo. Na lice mesta so prihitele tri stotinje gasilcev.

Drzni reparji.

Dne 15. maja določilnate zgorel je ves blok med Vanderbilt in Seely Street, Brooklyn Borough, v New Yorku. Zgorile so štiri tri-nadstropne in tri jednonadstropne hiše. Škoda znaša \$30.000 in se pokrije s zavarovalnino. Pač pa imajo stanovniki, ktere so bili le za nezadnje svote zavarovani, precejšnjo škodo. Na lice mesta so prihitele tri stotinje gasilcev.

Carrie Nation zopet v zaporu.

Topeka, Kansas, 16. maja. Sudnik Hazen je obsojal danes znano furijo in protialkoholko Carrie Nation v \$100 darsne kazni in v 30 dnevni zapor, ker je v minoletem opustil nekogostilno v bližini tukajnjega mesta. Gospa Nation proti obsobi ni vložila priviz in je izjavila, da bodo kazeni nastopila.

Odkritje vojaškega spomenika v Indianapolis.

Indianapolis, Ind., 15. maja. Danes so v tukajnjem mestu določili spomenik v državljanski vojski padlim vojakom iz Indiana. Spomenik je najlepši te vrste v Zjed. državah. Podstava je krasno izdelana in na njej je velik steber, na katerem stoji boginja zmage. Spomenik je visok 314 devljev in je veljal \$600.000.

Ne zna moliti Očenaš.

Fort Scott, Kansas, 15. maja. Ako bi znala Birdie McCarthy, znana konjska tatica, moliti Očenaš, bi sedaj mesto pet le štiri leta sedela v zidihova v ledi. Birdie je namreč pri obravnavi naznana sodniku, da je bila nekoč zelj po božanstvu, in da je marljivo obiskovala cerkev, ter da zna še vedno moliti Očenaš. Slučajno je pa znal tudi sodnik moliti Očenaš, in ko je tatiči naznani, da je obsojena v petletno ječo, dejal je, da je tudi, da je bodo kazeni za leto dni skrajšali, ako zna Očenaš. Birdie je parkrat skušala z Očenašom, toda niti prvega stvarja ni znala. Radi tega bodo moralni sedeti pet let.

Vrednost delnic pada.

Vrednost delnic železnic, ki se sedajo z razvajanjem premoga, prizadeva radi strajka stalno padati. Predsedniki raznih premogovih družb so dnem 16. maja v uradnih newjerseyskih železnic v Jersey City, N. J., zopet zborovali, vendar pa ni znano o vsebinu zborovanja.

Samomor v jeti.

Altoona, Pa., 16. maja. John Ohnsman, ktere je bil radi poščig zapt v tukajnjem zaporu, se je danes obesil na dva zepna robca. Danes zjutraj je gorelo v hotelu Charles. Ogenj so sicer hitro pogasili, vendar pa so načeli sledovje, da je nekdo nalašč zanetil. Ohnsman je najbrž pravil požigalec, kajti je pričelo v hotelu goreti, ko je skusal s mimovozdom tovornim McDonnell.

Nemiri na Puerto Rico.

San Juan de Puerto Rico, 16. maja. Včeraj zvečer prišlo je med elani tukajnjem „Federation of Labor“ in onimi političnimi organi.

Nemiri v južni Ameriki.

Vstaja na Haiti.

Washington, D. C., 15. maja. Poslanik naše vlade v republiki Haiti poroča, da vlada v republiki popolno anarhijo. V Port au Prince je sedaj vse mirno. Javni uradi so zaprti.

Port au Prince, Haiti, 16. maja. V minoletem napadla je množica vladino palato, vendar se je pa moralna umakniti in razkropiti. Danes vlada v Port au Prince mir. Meščani so ustanovili takozvani varnostni odbor, ktere pa inozemski diplomatični zastopniki ne bojo pripoznati.

Cape Haitien, 16. maja. Severna vojska je na poti v Port au Prince. Tudi vojna ladija „Crête à Pierrot“, ktere se je pridružila vladom, pljuje proti glavnemu mestu. Početki postaja vedno resnejši.

Bivši predsednik, general Sam in njegova soprona bodo odpotovala s parnikom „Olinde Rodriguez“ v Francoijo. S predsednikom Samom potuje več dosedanjih ministrov.

Oparobnem trustu.

Chicago, Ill., 16. maja. Rudolf W. Jones, bogat posestnik tovarna za ploščevino v Angliji, ktere je prisel v tukajnjem sklenitve miru. Gledalci so prestrašeno bežali iz gledališča; na hodnikih je nastala gneča in več jih je bil ranjen. Častnik je bil v nekem igralku začudiljen, ktere se pa zaradi nenevila.

Berlin, 15. maja. Iz Dunaja se brzojavlja, da se je v Kašavi na Ogrskem med predstavo v ta mošnjem gledališču vstrelil neki častnik. Gledalci so prestrašeno bežali iz gledališča; na hodnikih je nastala gneča in več jih je bil ranjen. Častnik

Jugoslovanska Katoliška Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarija 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: JOHN HABJAN, Box 303, Ely, Minnesota;
Podpredsednik: JOHN GLOBOČEK, Box 871, Ely, Minn.;
I. tajnik: JOSEF AGNIČ, Box 266, Ely, Minnesota;
II. " JOHN LOVŠIN, Box 291, Ely, Minnesota;
Blagajnik: IVAN GOVŠEK, Box 105, Ely, Minnesota;

NADZORNIKI:

IVAN PAKIĆ, Box 278, Ely, Minn.;
MIKE ZUNIČ, 481-7th St., Calumet, Mich.;
JOSIP GORIŠEK, 5138 Ruby St., Pittsburg, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOHN KERŽIŠNIK, predsednik, Box 188, Federal, Pa.
JOHN GERM, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.
FRANK VLAHOVIČ, 1202 S. 18th St., Omaha, Nebr.

Dopisi naj se blagovolijo pošiljati na I. tajnika: Joe Agnič, Box 266, Ely, Minn., po svojem sastopniku in nobenem drugem.

Denarne posiljatve naj se pošljajo blagajniku: Ivan Govšek, Box 105, Ely, Minn., in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

O prodaji danskih Antilov.

Kodani, Danska, 16. maja. Dolenjska zbornica je danes z 98 proti dvem glasom sprejela resolucijo v pridostopa danskih Antilov. Žejdijenim državam, v slučaju, da so prebivalci dotičnih otokov s tem zadovoljni. Potem so izrecili resolucijo gorenji zbornici, ktersi je po dolgor debatu s 33 proti 30 glasovom resolucijo potrdila in določila, da bodo kupnja sklenjena, ako tudi tukovani plebiscit ali narodno zastopstvo s tričetrtino večine predlog potrdi.

Drobnosti.

Fran Žnidarski †. Dne 29. aprila zvečer je v ljubljanski bolnici umrl posestnik in župan v Zdanski vasi pri Dobrepoljah g. Fran Žnidarski. Umrl je, star že le 46 let, vsled strašnih opaklin, dobljenih pri poskušu v Zdanski vasi. Pokojnik je bil vrl in znadjen moč, veden kot župan, resničen in odkritosten prijatelj svojih rojakov in kakor skala svet pristaš napredne stranke. Bodil vremenu možna zmajica lahka in ljub spomin!

Za pogreške v Zdanski vasi je cesar daroval 5000 K., ministerstvo pa je na predlog dež. vlade v Ljubljani nakazalo državne podpore 3000 kron, kranjski deželnemu odboru dovolil je pdpore 4000 K.

Zidarski in tesarski štrajk v Ljubljani. Na shod dne 30. aprila v kazini so prišli — lahko se reče — vsi zidarji in tesarji. Velika kazinska dvorana je bila natašeno polna. Shodu so predsedovali gg. Speck, Vičič in Pahor. Poročal je najprvi Linhart slovenski. Nasranil je, da niso mojstri nobenega odgovora poslali ter vprašali delavce vedkrat, ali hočejo stavkati ali ne. Vedno so delavci odgovorili, da so. Socialni demokratje trde, da so vse poskusili, da se stavka ne urešči, a bilo je zamen. Soglasno se je sklenila stavka in po referatu redakterja „Lavorator“ Borrija iz Trsta, ki je prišel mesto zadržanega Paneka, se je precej izvolil komité, ki je imel takoj po shodu sejo. — Štrajk se je začel 1. maja. Vsega skupaj stavka 800 zidarjev in tesarjev. Iz Št. Vida je prišlo vseh 170 zidarjev na dopoldanski shod v kazno. Pri V. Tretotu stavka 45 zidarjev, pri Supandiču čez 50 zidarjev in tesarjev, pri Val. Acostotu 80 zidarjev, pri stavbni družbi 100 zidarjev in 30 tesarjev, pri Hlebštu 20 zidarjev in tesarjev, pri Faleščinu 95, pri S. Tretotu nad 100 zidarjev, pri Lehnertu čez 40 tešarjev, pri Pusta 20 in pri Zakotnici vasi.

Nesreča. V Dravljah je 6letni Ivan Zauškar pri igri udaril 2letnega Pavla Kolarja tako nesrečno po glavi, da je fantiček vsed tega umrl. — V Preški je bil hlapec Ignacij Tavčar povrazen in tako hudo poškodovan, da je v bolnici umrl.

Cuden slučaj. Na Dunaju je stavila nedavno perica Schwarzer v loterijo tri številke; toda dobila ni ničesar. V svoji sveti jezi je zagnala loterijski listek skozi okno. Ko pa je naslednjega dne odprla okno, jej je prinesel veter v soto zopet stari loterijski listek. Stavila je iznova prav isto številko in sedaj je dobila 16 000 K.

Grajščina Mokrenog, last gospa barona Berga, je bila 1. maja prodana. Poveste bar. Berga spada mej najlepša, arondirana, skrbno upravljena posestva na Krajuškem. Kupil je to posestvo gosp Hiadnik iz Logatca za 255.000 gld. Za to posestvo se je lani zanimal neki francoski red. Baron Berg je svoje posestvo prodal, ker je že v letih, ker nima otrok in ne more več sam voditi te velike ekonomije.

Savski mest pri Brežičah bode veljal 500 000 K. Stavbno dovoljevanje se je že dalo. 400 000 kron je že zagotovljeno, in sicer dajo po 100 000 K država, dežela Štajerska, mestno Brežice in okrajni zastop v Brežiču. Pričakuje se, da dovoli tudi kranjski deželnemu odboru 100 000 kron.

Premembra posestvi. V dež. desko vpisano grajsčino Čmšenik (Scheiben üch-l.), ki je bila prej last podADMIRALA barona Minutilla, je posredovanjam koncesionirano pisarno Ivana L. Plantza v Ljubljani kupil veletržec in grajsčak g. Ferdinand Souvan v Ljubljani.

Morilec. Nedavno so dobili v Pragi umorjenega hotelirja Wolfa; popival je z včaki, zato so sumili, da je njegov morilec vojak. Preiskava je res dognala, da ga je umoril Fr. Tautzka iz Št. Jakoba v Slovenskih goricah, vojak pri trainu.

Nesna morilka otroka. Pred praskimi poretniki je stala nedavno 24letna dekla Ana Grošmusova iz Mlade Boleslave, ker je v marcu t. l. umorila svojo 7 mesecev starečko s tem, da ji je zatlačila v usta otroško čepico. Zadavila jo je, ker ji je bila edved. Morilka je nosna, a poretniki so jo ob sodili na vislice. Zagovornik je vložil ugovor.

Katastrofa v Mostecu. Še le pred par meseci se je v jamah v Mostecu ponesrečilo 43 premogokopov, 30. aprila pa se je radi eksplozije zraka ponesrečilo zopet 15 delavcev, med temi je 10 mrtvih. V poldrugem letu se je ponesrečilo v teh jama 130 delavcev, leta 1900 pa je bilo ondih 115 delavcev ubitih, 236 pa težko ranjenih.

Novice. — Iz rova Dobhoff pri Toplicah so sčrvali dosegaj osem mrtvih in pot težko ranjenih rudarjev. — Celica sv. Autona Padovanskega je zgorela. V Gemoni pri Vidmu je zgorel minoritski samostan, z njim vred pa tudi celica, v kateri je baje svoječasno bival sv. Anton Padovanski. — Afero Grimočko skušajo pruski listi zaskrbiti, karor da je prodajal ta ruski polkovnik načrte ruskih trdnjav Avstriji. — Zgorela je vas Kostelan pri Ogrskem Gradisču. Zgorelo je 68 hiš. — V Knežazdwu v Galiciji so kmeteri otopili in ubili učitelja Perkowicza in ženo. — V Yemenu je poslala turška vlada vojaškega guvernerja Abdulaha paša z 20.000 možmi, da ukruti arabske pustarje. A Turkov je premalo ter se morajo čete pomnožiti. — „Višnjeva knjiga“ izkazuje 223 milijonov funtov vojnih stroškov v južni Afriki. — Poslane Hofer piše v „Egerer Nachrichten“, da bi moral Wolf v jedo radi raznib protizakonskih zločinov, ki se javnosti niti povedati ne morejo.

Prepozno! Dne 22. aprila zvečer so slisali ljudje, ki so šli skozi Bois de Vincennes, troje zaporednih strelov. Našli so 35 let starega elegantnega gospoda, ki se je bil ravnokar ustrelil. Samomorilec je bil Emile P., sin bogate rodbine, ki pa je zagrajal vse svoje imetje. Pustil je listek, na katerega je zapisal, da ne more živeti, ker nima niti bora več. Policija pa je dognala, da je baš tistega dne, ko se je ustrelil, podredoval po svoji teti v Barceloni 400 000 frankov. Vests pa je došla preposno; srečni dedič je bil še mrtev.

Smola. Trgovec: „Jaz imam veden smol! Včeraj sem prijavil bankerot in danes mi je blagajnik z denarjem vzel!“

DENARJE

Sedaj pošljem 100 kron za \$20.45

in 15 centov po tarine bodisi da kdo pošlje 85 ali 850.

PAROBRODNE LISTKE

prodajam po izvirnih cenah in potnikom kolikor mogoče olajšam trud in skrb. Vsakdo naj mi javi dohod po kterež železnici in kedaj pride v New York in naš mož ga počaka na postaji, odredi vse potrebo glede prtljage in dovele potnika v soliden in cen hotel. Ako kdo sam dojde na kak kolo-potrebo jih jamči že moje dobro ime v devetletnem poslovanju.

Z veleštvovanjem,

FRANK SAKSER, 109 GREENWICH STREET, N. Y.

Vsakdo naj pazi na hišno številko 109 in se naj ne pusti pregovoriti, da je druga številka vse eno, v tem obstoji zvijača in mnogokrat prevara.

MATIJA POGORELC,

PRODAJALEC

ur, verižic, ubanov in druge slatnine.

Bogata zalog za raznih knjig.

Cenik knjig pošljam poštnino prosto.

Plite po-nj!

Cene uram so naslednje:

Nikel ure 7 Jewels \$6.00 Boss case 20 let garancije

15 Jewels Waltham \$9.00 16 size 7 Jewels \$15.00

Srebrne ure z enim pokrovom \$12.00 Boss case 25 let garancije

2 pokrovoma \$16.00 16 size 7 Jewels \$25.00

in višje. " " \$30.00 V kuverti ducat kuvert in papirja - \$0.15

Opomba: Vse uram ure so z dvojnim pokrovom. Kolesovje pri naštetih urah je Eligr

ali Waltham, kakor tega kdor želi, Blago pošljam po Express C. O. D.

Vse moje Blago je GARANTIRANO!

Naslov — naročbo knjig je napraviti:

M. POGORELC,
Box 226, P. O. Wakefield, Mich.

Naročila za ure in vse druge stvari pa naj se od sedaj naprej posiljajo pod naslovom:

Math. Pogorelc,
Care of B. SCHUETTE, 52 State St., Chicago, Ill.

HOTEL WAHRENBERGER

C. M. SCHEID, lastnik

130 Greenwich Street, New York

(v bližini tiskarne „Glas Naroda“).

V našem hotelu ostanejo navadno Slovenci dohajajoči iz Avstrije.

Dobra postrežba po nizkej ceni.

Iz društvenega življenja.

A.: Vstanovili ste novo podporno društvo, kjer so pa pristopili?

B.: Jaz sem predsednik, Antoč je podpredsednik, Kováč je prvi in

Gorjan drugi zapisnikar, Lovrič je glagajnik, Žepič reditelj, Slavec je tajnik, Slaneč drugi tajnik, Črne preglodovalec knjig. Bolid zastavosno — sedaj isčemo še jednega moža, ki bode član društva!

Rastreseno. A.: „Je li se

je profesor T. ne omenil?“ — B.:

„Ne, on je to posabil storiti!“

Kje je?

Anton Röthel, kjer je sedaj omogočen v Ameriki, za sedanje ime po moju mi je neznan. Njen naslov bi rad zvedel: Ferdinand Stonik, c. k. kancelist v Črnomlju na Kranjskem.

(24m)

Kurz.

Za 100 kron avstr. veljave treba

je dati \$20.45 in k temu še 15 cen

tov za poštino kor mora biti de

nara pošljatev registrirana.

